

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาชี อำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2) ศึกษาความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และ 3) เปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาชี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชน จำนวน 336 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. ประชาชนมีความเห็นด้วยว่า เทศบาลตำบลภาชีมีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงสุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ
2. ประชาชนมีความคาดหวังว่า เทศบาลตำบลภาชีมีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ประชาชนมีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงสุด คือ ด้านสังคม รองลงมา คือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ
3. สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงกว่าสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้
คือ

1. สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาษีด้านต่าง ๆ 6 ด้าน

ในภาพรวมสภาพความเป็นจริงต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงสุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 ที่กล่าวว่า ประเภทอำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้ 2 ส่วนคือ หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติและอำนาจหน้าที่ที่เลือกปฏิบัติ โดยกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลกล่าวถึงให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา มุ่งหวังที่จะแก้ไขปัญหาหาลักษณะต่าง ๆ ภายในเขตเทศบาล เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เสริมสร้างการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเมือง เสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนให้รู้ถึงคุณค่าและร่วมมือกันรักษาสีเขียวของเมือง ด้านเศรษฐกิจเทศบาลตำบลภาษีได้ดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนผู้ที่มีรายได้น้อยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน โดยชุมชนเป็นแกนแหล่งอาชีพ เพื่อประชาชนจะได้เข้ามาฝึกฝนอาชีพ เพื่อหารายได้ต่อไป และหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลหน้าที่หนึ่ง คือ บำรุงศิลปจารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ทั้งเป็นเพราะการจัดกิจกรรมรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุในชุมชนเป็นกิจกรรมที่สำคัญ เนื่องจากทุกครอบครัวส่วนใหญ่จะมีผู้สูงอายุในครอบครัว และในชุมชนก็มีผู้สูงอายุที่เป็นที่เคารพนับถือหลายคน ดังนั้นการจัดกิจกรรมรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุถือเป็นกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดสิ่งที่ดีงามในชุมชนและคงไว้ซึ่งประเพณีอันดีงามจึงสมควรที่เทศบาลและประชาชนในชุมชนควรร่วมกันสืบสานประเพณีที่ดีงามไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะเทศบาลเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่จะต้องทำนุบำรุงดูแลและรักษาให้ประชาชนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเทศบาลจะได้รับงบประมาณจากภาครัฐและรายได้ที่จัดเก็บเองนำงบประมาณเหล่านั้นมาใช้ในกิจการของเทศบาล เพื่อให้การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

2. ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาษีในด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน

ประชาชนคาดหวังว่าเทศบาลตำบลภาษีควรส่งเสริมคุณภาพชีวิต 6 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังของพิไลวรรณ จันทรสุกรี (2540 : บทคัดย่อ)

ที่กล่าวว่า ความคาดหวังในการกระทำต่อผลลัพธ์หรือผลของการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าก่อนกระทำพฤติกรรมว่าถ้าหากกระทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้ผลลัพธ์แก่ตนเองในทางที่ดีหรือไม่ ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนมีความคาดหวังต่อผลของการดำเนินการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณคลอง 3 ขวามาก เนื่องจากการดำเนินการสร้างเขื่อนจะช่วยป้องกันการพังทลายของตลิ่งและเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างเหมาะสม และจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนมากที่สุด และสอดคล้องกับความสำคัญของความคาดหวังของสถิติ วงศ์สวรรค์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึง ถ้ามีผู้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งไว้ อย่างไร จะโน้มนำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมออกมาใกล้เคียงหรือตรงกับที่มีผู้คาดหวังเอาไว้ แต่ทั้งนี้หมายถึงความคาดหวังนั้นตั้งไว้ใกล้เคียงกับความเป็นไปได้ หรือความน่าจะเป็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างข้อมูลฟอยเป็นภาระหน้าที่ของเทศบาลที่ได้กำหนดเป็นแผนพัฒนาของเทศบาลที่จะต้องดำเนินการจัดหาถึงขยะให้เพียงพอตามความต้องการของประชาชน ดังนั้นการจัดหาถึงขยะเป็นไปตามความต้องการและความคาดหวังของประชาชน เพราะขยะมูลฝอยมีแนวโน้มที่มากขึ้นตามจำนวนของประชาชนที่เข้ามาอาศัยในเทศบาลที่มากขึ้นด้วย ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับของความต้องการของมาสโลว์ (Maslow. 1970 : 173) ที่กล่าวว่า ลำดับขั้นตอนความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ในความต้องการทางด้านความปลอดภัย เป็นความต้องการที่จะได้รับความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย เช่น อุบัติเหตุ อาชญากรรม เป็นต้น สอดคล้องแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของสายลดา ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2542 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า คุณภาพชีวิตสามารถแบ่งได้ คือ ความต้องการด้านจิตใจและสังคม (Psycho-social needs) ซึ่งเป็นความต้องการระดับชุมชนและสังคม และบทบาทของตนเองในชุมชนและสังคม ได้แก่ การศึกษา การคมนาคม การขนส่ง ความมั่นคงปลอดภัย นันทนาการ และบริการสังคมต่างๆ ฯลฯ สอดคล้องกับองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตของเจษฎา บุญทา (2545 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ด้านสังคมและเศรษฐกิจ เป็นการประเมินการประกอบอาชีพ การศึกษาและรายได้ ซึ่งถูกกำหนดเป็นมาตรฐานทางสังคม ทั้งนี้เป็นเพราะมนุษย์มีความต้องการ มีความคาดหวังที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงเป็นภาวะปกติที่มนุษย์จะเรียกร้องสิ่งที่ดีขึ้นไป จึงต้องการให้เทศบาลปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านต่าง ๆ สูงขึ้น

3. สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาชี อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงกว่าสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต จึงเป็นไปตามสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุรณี ศุภศิลป์ (2547 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 66 มีความคาดหวังในระดับสูงต่อบทบาท ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เมื่อพิจารณาระดับความคาดหวังใน 5 ด้าน พบว่า ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมือง และด้านสาธารณสุขปก มีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลทาสีในด้านสุขภาพชุมชนและสังคม ด้านการศึกษา ด้านอาชีพและเศรษฐกิจ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนมีผลทำให้ประชาชนมีการเปรียบเทียบและคาดหวังสิ่งที่ตนจะได้รับที่สูงขึ้นหรือมากขึ้นจากสภาพของความ เป็นจริงที่เป็นอยู่ ดังนั้นจึงส่งผลต่อความคาดหวังในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนใน ทิศทางที่สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาและเป็นตามคาดหวังนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

1.1 เทศบาลตำบลทาสีควรนำผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทาสีในปีต่อไป

1.2 เทศบาลตำบลทาสีควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านสังคมให้มาก โดยเฉพาะการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนและปัญหา ยาเสพติดด้วยการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับภัยต่าง ๆ หรืออาจจัดอาสาสมัครป้องกันภัยในหมู่บ้าน ให้มีบทบาทป้องกันดูแลปัญหาของชุมชน

1.3 เทศบาลตำบลทาสีควรมีการส่งเสริมด้านเศรษฐกิจให้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทาสี ด้านการส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ที่ประชาชนสนใจและดำเนินการจัดหางานใน เทศบาลตำบลทาสีให้นักเรียนหรือประชาชนได้มาฝึกงานช่วงปิดภาคเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาล ตำบลทาสี

2.2 ควรศึกษาความต้องการของประชาชนในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาล
ตำบลภาชี

2.3 ควรศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการจัดทำแผนการพัฒนา
และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาชี

2.4 ควรศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลภาชี